

Spoštovane sodelavke in sodelavci, cenjeni kolegi

Vsaka demokratična družba preko institucije pravne države zagotavlja spoštovanje človekovih pravic in svoboščin. S pravno formalnimi okvirji determinira meje ravnanja posameznika kot tudi države in tako zagotavlja varovanje včasih težko določljivega prostora svobode.

Policisti kot javni uslužbenci smo eni izmed tistih, ki zagotavljamo, da sistem deluje v skladu z družbenimi interesi ter neodtujljivimi pravicami posameznika. Varujemo temeljne človekove pravice in svoboščine a vendar smo zaradi narave svojega dela pogosto primorani tudi zakonito poseči vanje. Da bi bil ta poseg čim bolj subtilen, predvsem pa v skladu z družbenimi razmerami in stanjem družbe, so spremembe obstoječe zakonodaje nujne in kot take pravzaprav edina stalnica delovanja državnih organov. Tisto, kar je v nekem času zadovoljivo in morda celo presega pričakovanja, je lahko v drugem obdobju pomanjkljivo ali celo neustrezno.

Pred nami je implementacija številnih zakonodajnih sprememb, ki prinašajo tudi nove naloge. Že dosedanje reforme prekrškovnega prava in zakonodaje so prinesle številne novosti, ki so močno vplivale na način in obseg dela policije. Z novo ureditvijo je postala policija, ki je imela že pred reformo več kot 90-odstotni delež obravnavanih prekrškov, med vsemi prekrškovnimi organi najbolj obremenjena. Ob reformi zakonodaje s področja prekrškov in ob kasnejših številnih novelah zakona smo na vseh treh ravneh organizacije vložili veliko napora za uspešno implementacijo novega zakona v prakso. Rezultat se odraža v uspešnem preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju prekrškov.

Pokazale pa so se tudi pomanjkljivosti, ki so največkrat posledica nepreglednosti in nejasnosti zakonske ureditve na tem področju. Kljub vsem naporom so bile pri spremljanju in nadziranju prekrškovnih organov tudi v policiji ugotovljene določene nepravilnosti.

Nove spremembe zakona o pravilih cestnega prometa, zakona o voznikih, zakona o motornih vozilih, zakona o cestah, zakona o sodnih taksah, zakona o prekrških policiji kot prekrškovnemu organu prinašajo nove oziroma spremenjene naloge. Ob tem je treba povedati, da so predstavniki policije člani medresorske delovne skupine za spremembo zakona o prekrških in njihova oz. naša prizadevanja glede posameznih sprememb so pogosto uspešna, vendar pa je pri tem potrebno imeti v mislih, da imamo pri tem opravka z različnimi interesi prekrškovnih organov na eni strani in pravosodja na drugi. V vodstvu policije si ves čas prizadevamo za zmanjšanje nepotrebnih administrativnih ovir policistov tudi na tem področju.

Ena od pobud policije v preteklosti je bila, da bi policija namesto dveh izdajala en sam plačilni nalog. Pravosodna stroka je bila mnenja, da bi v primerih, ko sedaj izdajamo posebni plačilni nalog, morali odločati z odločbo po 56. členu ZP-1. Takšna rešitev bi pomenila dodatno obremenitev prekrškovnih inšpektorjev s VII. stopnjo izobrazbe, zato je bil na koncu dosežen kompromis, ki pa je bil povezan tudi s spremembo 112. člena zakona o pravilih cestnega prometa oziroma do črtanja vsebine člena, ki opredeljuje prometno nesrečo kot kvalificirano obliko storitve prekrška. Kompromis je bil torej v dopolnitvi 57. a člena zakona o prekrških, ki omogoča, da se kršitelj na kraju prekrška izjasni o dejstvih, njegova izjava pa se zabeleži v posebnem plačilnem nalogu. Takšna rešitev bo pripomogla k hitrejšemu in bolj učinkovitemu obravnavanju prekrškov in k bistvenem zmanjšanju števila ugovorov, torej tudi manjšemu številu izdanih odločb v

hitrem postopku, ki trenutno v veliki meri obremenjujejo prekrškovne inšpektorje. Naš dosežek je bil v tem, da smo uspeli prepričati pravosodje, da navedena sprememba ne velja le za cestnoprometne prekrške ampak tudi za kršitev javnega reda in miru.

S predlogom ZPrCP se za prekrške, za katere je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v številu, zaradi katerega se po zakonu storilcu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izda poseben sklep, s katerim se vozniško dovoljenje začasno odvzame do odločitve na sodišču. Ministrstvo za pravosodje je predlagalo, da bi omenjeni sklep izdal prekrškovni organ, ki je ugotovil prekršek. Policija je navedenemu predlogu odločno nasprotovala, saj bi s tem dodatno obremenili prekrškovne inšpektorje. Po projekcijah bo tovrstnih sklepov približno 15.000 do 18.000 letno. Pri usklajevanju je bilo v celoti sprejeto naše argumentirano stališče, tako da iz zakona izhaja, da bo navedene sklepe izdajalo okrajno sodišče, o pritožbi zoper sklep pa bo odločalo višje sodišče.

Policija pa žal ni bila povabljen k pripravi zakona o sodnih taksah, kakor tudi ne njegovih sprememb. Vsakozni smo nasprotovali načinu odmerjanja sodnih taks, ki je po našem mnenju zahteven in nas dodatno obremenjuje. Prizadevali smo si in si še vedno za vzpostavitev takega sistema, ki bo bistveno poenostavil odmerjanje sodnih taks. Še vedno vztrajamo na stališču, da bi bilo glede na število zadev, ki jih obravnavmo, določanje povprečnine najprimernejši način.

Po drugi strani pa je treba poudariti tudi nekatere spremembe, ki bodo pozitivno vplivale na operativno delo policije in varnost ljudi. Nenazadnje je naše delo namenjeno prav njim. Tako na primer zakon o pravilih cestnega prometa razširja ukrep zasega motornega vozila tudi na nekatere druge kršitve v cestnem prometu, za katere je do sedaj veljal le ukrep prepovedi nadaljnje vožnje, ki pa se je v praksi izkazal kot neučinkovit, saj ni dosegel svojega namena, da bi tiste kršitelje, ki kot vozniki ne bi smeli biti udeleženi v cestnem prometu, dejansko tudi izključili iz prometa. Odvzem sredstva storitve prekrška bo tako s preventivnim učinkom zagotovo pozitivno vplival na stanje prometne varnosti v državi.

Spoštovani kolegi, čeprav ostaja skozi čas poslanstvo poklica policista enako, pa ne pomeni, da je neobčutljivo za potrebo po novih znanjih. V nenehnem iskanju ravnotežja med učinkovitim izpolnjevanjem svojih nalog ter spoštovanjem človekovih pravic in svoboščin moramo upoštevati zakonske določbe, strokovne smernice, pričakovanja občanov, poklicno etiko in nenazadnje lastna prepričanja. V vodstvu policije si prizadevamo, da bi vam vaše naloge kar se da olajšali. Iz razloga sistematičnega seznanjanja in usposabljanja na tem področju smo tudi vzpostavili t. i. prekrškovno šolo, katere namen je izpopolnitev vašega teoretičnega in praktičnega znanja glede vodenja in odločanja v prekrškovnem postopku, seznanitev z vsemi novostmi zakonodaje, izmenjava dobrih praks, seznanitev z nepravilnostmi in sodno prakso.

Skrb za dobrobit ljudi je naše osnovno poslanstvo, izpolnjujmo ga predano in vestno!